

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГИМНАЗИЈА ПРИБОЈ
Број:69-03/23
Датум:13.02.2023.године
ПРИБОЈ

**ПРАВИЛА ПОНАШАЊА
У
ГИМНАЗИЈИ ПРИБОЈ**

Фебруар 2023.

Садржај :

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	2
II ПОВРЕДЕ ЗАБРАНА	2
Дискриминација и дискриминаторско понашање	4
Насиље, злостављање и занемаривање.....	4
Физичко, психичко, социјално, сексуално и дигитално насиље:.....	4
Понашање које вређа углед, част или достојанство	5
Страначко организовање.....	5
III ПОСТУПАЊЕ ШКОЛЕ У ОДГОВОРУ НА НАСИЉЕ	6
IV ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ	7
V ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА	9
VI ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА И ТРЕЋИХ ЛИЦА	11
VII ЗАВРШЕНЕ ОДРЕДБЕ	12

На основу чл. 109. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17,27/18, и 10/19, 6/20 и 129/21) и члана 39. Статута Гимназије Прибој (у даљем тексту: Школа), Школски одбор Школе, на седници одржаној 13.02. 2023. године, донео је

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У ШКОЛИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилима понашања у Школи (у даљем тексту: Правила) уређује се понашање и међусобни односи запослених, ученика, родитеља односно других законских заступника ученика (у даљем тексту: родитељи) и трећих лица.

Члан 2.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, одраслих, запослених и родитеља.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Правила понашања се морају поштовати за сво време док ради Школа.

Рад школе се одвија у две смене.

II Повреде забране

Члан 4.

У Школи су, према запосленом, ученику, родитељу или трећем лицу, забрањени:

- 1) дискриминација и дискриминаторно поступање;
- 2) физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље;
- 3) злостављање и занемаривање;
- 4) понашање које вређа углед, част или достојанство;
- 5) страначко организовање и деловање.

1.1.Дискриминација и дискриминаторско понашање

Члан 5.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, родитеља или трећег лица у Школи врши се на основу ближих критеријума које заједнички прописују министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар) и министар надлежан за људска и мањинска права.

1.2. Насиље и злостављање

Члан 6.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

1.3. Физичко, психичко, социјално, сексуално и дигитално насиље

Члан 7.

Физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог

или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља или трећег лица у Школи.

1.4. Понашање које вређа углед, част или достојанство

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

1.5. Страначко организовање

Члан 8.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских просторија у такве сврхе.

III Поступање школе у одговору на насиље

Члан 9.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања о којима говоре Правила, од стране ученика, родитеља или одраслог лица, над наставником, стручним сарадником и другим запосленим лицима.

Због повреде забране из става 1. овог члана против родитеља се подноси прекршајна или кривична пријава

Члан 10.

Поступање у Школи као одговор на насиље и злостављање спроводи се према Протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, који утврђује садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, а доноси га министар.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време неге, одмора и рекреације и других облика васпитно-образовног рада врши се на основу ближих услова које прописује министар.

Члан 11.

У Школи је забрањено свако понашање којим се вређа углед, част или достојанство – запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом.

Директор Школе (у даљем тексту: директор) дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Препознавање понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи врши се према ближим условима о начину препознавања тавог понашања, које заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 12.

Према ученицима који чине повреде обавеза ученика и повреде забрана могу се примењивати само оне мере које су утврђене законом или општим актом Школе.

IV. ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 13.

Запослени имају обавезу да својим радом, укупним понашањем и изгледом доприносе угледу Школе и развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 14.

Сви запослени су обавезни:

- 1) да редовно и на време долазе на посао и на час;
- 2) да савесно обављају послове свог радног места;
- 3) да у случају неодложне потребе за изостајањем да на време обавесте директора или секретара у случају одсутности директора Школе о изостајању, ради благовременог организовања замене. Свако неоправдано изостајање или необавештавање директора Школе о изостајању с посла или закашњењу, сматраће се повредом радне дужности;
- 4) да се уздржавају од радњи којима се крше права ученика и/или других лица;
- 5) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности ученика;
- 6) да пријављују директору или педагогу Школе кршење права ученика;
- 7) да долазе на посао прикладно одевени, у складу са прописаним правилима одевања у Школи и својим изгледом васпитно делује на ученике;
- 8) да пре или за време рада не узимају алкохол нити друга средства која утичу на способност за рад;
- 9) да не пуше у просторијама Школе нити у школском дворишту;
- 10) да не уносе у Школу нити у школско двориште оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 11) да за време рада не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може омести процес рада;
- 12) да не оштећују имовину Школе, ученика, других запослених, родитеља ученика и трећих лица;
- 13) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе;
- 14) да не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе нити потрошни материјал без одобрења директора или помоћника директора;
- 15) да чувају школски инвентар и опрему;
- 16) да по завршетку часова и за време великог одмора закључавају своју учионицу и помоћни кабинет;
- 17) наставник који је организовао допунски час или друге активности дужан је да брине о боравку ученика у Школи од почетка ових активности до њиховог завршетка
- 18) да не користе рачунар у приватне сврхе ("facebook", дописивања са другим лицима путем интернета као и остали видови интернет комуникације);
- 19) да поштују прописан емере безбедности издравља на раду и носе радни мантил или другу опрему прописану за то радно место.

Члан 15.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 10 минута пре почетка часа.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање 15 минута пре почетка наставе у смени.

Члан 16.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка смене и за време школског одмора.

Члан 17.

Дежурни наставник:

1) стара се о одржавању реда и о безбедности у школској згради и у школском дворишту;

2) предузима мере у случају нарушавања реда или угрожавања безбедности;

3) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором и другим лицима запосленим у Школи;

4) уредно води књигу дежурног наставника и у њу уписује промене које су од значаја за живот и рад у Школи а посебно настале штете и њихове починиоце, одсуства и закашњења наставника, имена наставника који су на замени одсутног наставника

5.) у случају недоласка наставника на наставу обавештавава директора Школе и предузима мере да ученици не ометају извођење наставе у Школи, до доласка наставника или његове замене

б) обавља и друге послове утврђене кућним редом Школе.

Члан 18.

Дежурство се обавља у улазном холу, холу на спратовима и у школском дворишту, а по потреби и на другим местима, у складу са одлуком директора.

Дежурни наставници утврђује присуство и одсуство наставника и о томе води евиденцију.

Члан 19.

Помоћно-технички радници у Школи:

- сваког радног дана одржавају чистоћу школских просторија,
- помажу у раду дежурном наставнику,
- дежурају на свом спрату према утврђеном распореду и не удаљавају се са радног места без дозволе секретара Школе,
- у сталној сарадњи са дежурним наставницима прате кретање страних лица и предузимају мере да се очува ред и мир, а посебно безбедност ученика, радника и имовина Школе,
- по завршетку рада радници предузимају све мере да се обезбеде објекти Школе, за кључају, погасе светла, провере водоводне, грејне и друге инсталације.

Члан 20.

Помоћно-технички радници обавезни су да без одлагања обавештавају дежурног наставника, директора, или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

V. ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 21.

Ученици су обавезни:

1) да се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;

2) да се придржавају одлука органа Школе;

3) да поступају по налогу директора, наставника и стручних сарадника;

4) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;

5) да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;

6) да не закашњавају на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;

7) да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школских програмом;

8) да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље;

9) да у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;

10) да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;

11) да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;

12) да се уљудно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима и трећим лицима;

13) да се пристојно одевају у складу са утврђеним правилима одевања;

14) да благовремено правдају изостанке;

15) да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;

16) да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;

17) да се уздржавају од уношења било каквих измена у школској евиденцији;

18) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;

19) да у згради Школе нити у школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и

Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;

20) да се уздржавају од употребе дувана, алкохола, наркотичких и сличних средстава и од подстрекавања других ученика на такву употребу;

21) да се уздржавају од изазивања туче и учествовања у тучи;

22) да се уздржавају од изражавања националне, расне и верске нетрпељивости;

Члан 22.

Ученици Школе морају да поштују правила понашања и у следећим ситуацијама:

1) На часовима физичког васпитања:

- у циљу одржавања личне хигијене, као и хигијене простора, пре изласка ученика на час физичког васпитања, ствари у свлачионицама морају бити уредно сложене;

- на часу физичког васпитања обавезна је уредна спортска опрема (посебно чисте патике);

- на часу физичког васпитања ученицима није дозвољено ношење било ког облика огрлица или наруквица (ланчићи, бројанице, сатови...);

- ученик који неоправдано накнадно приступи часу, након што наставник стане пред врсту (строј) и означи почетак рада, без дозволе наставника не може активно учествовати у раду;

- ученици који су присутни на часу, али из било ког разлога активно не учествују у њему (болест, неправилна опрема, закашњење...) посматрају рад са трибина, или са стране у сали, у посебној, чистој обући или патикама за салу. За време часа, њима је најстроже забрањена употреба мобилних телефона у било коју сврху;

- све ствари које ученици сматрају вредним (сатови, ланчићи, новчаници...) обавезно оставити код наставника пре почетка часа. Наставници не одговарају за вредне ствари које нестану у свлачионици.

- ученици справе за физичко васпитање не смеју да користе без присуства наставника

2) У лабораторији (кабинет за физику и хемију) није дозвољено:

- шетање и трчање по лабораторији,

- уношење хране и пића у лабораторију,

- прегласан разговор и прегласно коментарисање,

- без присуства предметног наставника радити у лабораторији или изводити неауторизоване експерименте,

- удисати хемикалије,

- пробати и мирисати хемикалије и дирати их голим рукама,

- течности преносити из суда у суд у близини отвореног пламена;

- уколико је извођен експеримент опрати руке при изласку из лабораторије

3) у току коришћења школске библиотеке и читаонице не ометају друге ученике који користе исте услуге, а књиге које су узели на читање чувају и благовремено врате неоштећене, а у случају оштећења то пријаве библиотекару.

Члан 23.

Ученици су обавезни да буду у Школи најмање 10 минута пре почетка наставе или другог облика образовно-васпитног рада.

Члан 24.

У време оглашавања другог звона, односно звона за почетак часа, ученици треба да буду у својим учионицама и да мирно чекају долазак наставника.

Уколико је реч о учионицама које откључава наставник, ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице.

Члан 25.

Ученици који су закаснили на час не смеју се задржавати у холовима, ходницима и другим просторијама Школе, него одлазе да присуствују часу.

Члан 26.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Није дозвољено задржавање по ходницима за време наставе, после наставе и за време евентуалних губљења часова.

Члан 27.

Редар је обавезан да буде у учионици пре осталих ученика.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара

Редар:

1) проветрава учионицу пре почетка наставе и за време великог одмора и обавља друге радње са циљем да се учионица припреми за наставу;

2) извештава наставника о одсутним ученицима;

3) пријављује наставнику сваки нестанак или оштећење имовине Школе, ученика или запослених лица;

4) обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и/или других лица;

VI. ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 28.

Родитељи и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе.

Члан 29.

Остала лица обавезна су да се приликом уласка у школску зграду јаве дежурном наставнику или помоћно-техничком особљу ради евидентирања.

Члан 30.

Остала лица обавезна су да се према ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту понашају уљудно.

Члан 31.

Родитељи, поред обавеза које су заједничке за сва остала лица, имају и следеће обавезе:

1. да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести Школу
2. да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом
3. да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником
4. да на позив органа Школе, педагога или наставника дођу у Школу;
5. да редовно измирују новчана дуговања према Школи;
6. да редовно долазе на родитељске састанке и да се интересују за учење и владање свог детета;
7. да учествују у раду органа Школе чији су чланови;
8. да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње
9. да одговара за повреду забране из члана 3. ових Правила учињену од стране ученика и за теже повреде обавезе ученика наведене у члану 83. Закона о основама система образовања и васпитања.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Бојана Василић, проф.